

Komplekse egenverdier:

$$A \vec{x} = \lambda \cdot \vec{x}$$

sier at A bare endrer
lengden til $\vec{x}$.

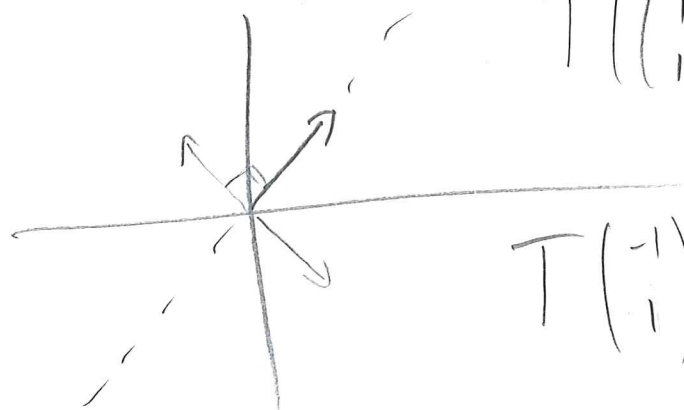
Eks:

Lineærtransformasjonen T består av speiling gjennom
linja $y=x$.

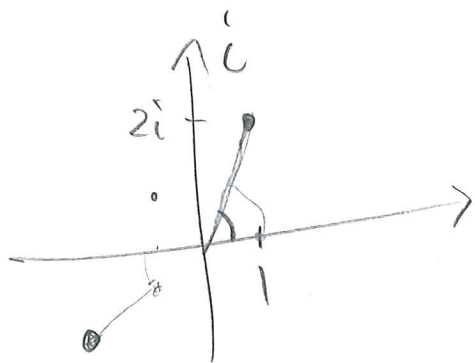
Hva er egenverdiene og egenvektorene til matrisen som hører
til transformasjonen.

$$T \left(\begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} \right) = 1 \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$T \left(\begin{pmatrix} -1 \\ 1 \end{pmatrix} \right) = -1 \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \end{pmatrix}$$

Tolkning av komplekse tall:

$$1+2i$$

Et komplekst tall har en
vinkel og en lengde.

Å gange med dette komplekse tallet,
er det samme som å rotere med
tallets vinkel og skalere med tallets lengde.

$$(1+2i)(-1+i)$$

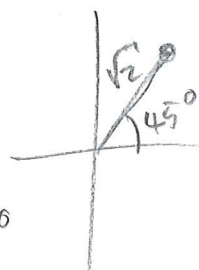
Vi kan bruke dette til å tolke komplekse egenverdier.

$$\begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$$

Find eigenvalues.

$$\begin{vmatrix} 1-\lambda & -1 \\ 1 & 1-\lambda \end{vmatrix} = (1-\lambda)^2 + 1 = \lambda^2 - 2\lambda + 2 = 0$$

$$\lambda = \frac{2 \pm \sqrt{4-8}}{2} = 1 \pm i$$

Å gange med $1+i$ er samme som å rotere 45° og så skalere med faktor $\sqrt{2}$.

$$\begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \Leftrightarrow \begin{pmatrix} \frac{1}{\sqrt{2}} & -\frac{1}{\sqrt{2}} \\ \frac{1}{\sqrt{2}} & \frac{1}{\sqrt{2}} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \cos 45^\circ & -\sin 45^\circ \\ \sin 45^\circ & \cos 45^\circ \end{pmatrix}$$

↑
Matrisen som roterer 45° og skalerer med faktor $\sqrt{2}$.

Løsning av differensiallikninger.

For system av to differensiallikninger,

Så er en 2×2 -matrise, vil ha to egenverdier og to egenvektorer, generell løsning er

$$\vec{x} = C_1 e^{\lambda_1 t} \vec{v}_1 + C_2 e^{\lambda_2 t} \vec{v}_2$$

Hva skjer når λ er kompleks?

- Før at $\lambda_1 = \overline{\lambda_2}$

$$\overline{1 - 3i} = 1 + 3i$$

- Før at $\vec{v}_1 = \overline{\vec{v}_2}$

For at $\vec{x}$ skal bestå av reelle løsninger, må også C_1 og C_2 være komplekse tall.

"Tricks". I stedet for å skrive

$$\vec{x} = C_1 \vec{x}_1 + C_2 \vec{x}_2$$

med

$$\vec{x}_1 = e^{\lambda_1 t} \vec{v}_1$$

$$\vec{x}_2 = e^{\lambda_2 t} \vec{v}_2$$

skrives i stedet

$$\vec{x} = D_1 \vec{y}_1 + D_2 \vec{y}_2$$

med

$$\vec{y}_1 = \operatorname{Re}(\vec{x}_1)$$

$$\vec{y}_2 = \operatorname{Im}(\vec{x}_1)$$

Vanlig reell
vektor

Ditto.

Gjør at D_1 og D_2 kan være reelle for at vi skal få ut et reelt svar.

$$z = a + ib$$

$$\bar{z} = a - ib$$

$$\operatorname{Re}(z) = a$$

$$\frac{z + \bar{z}}{2} = a = \operatorname{Re}(z)$$

$$\operatorname{Im}(z) = b$$

$$\frac{z - \bar{z}}{2i} = b = \operatorname{Im}(z)$$

$$\vec{x}_1 = e^{\lambda_1 t} \vec{v}_1$$

$$\vec{x}_2 = e^{\lambda_2 t} \vec{v}_2 = e^{\bar{\lambda}_1 t} \vec{v}_1 = \overline{e^{\lambda_1 t} \vec{v}_1} = \overline{\vec{x}_1}$$

$$\vec{y}_1 = \frac{1}{2} \vec{x}_1 + \frac{1}{2} \vec{x}_2$$

$$\vec{y}_2 = \frac{1}{2i} \vec{x}_1 - \frac{1}{2i} \vec{x}_2$$

$$\vec{x} = D_1 \vec{y}_1 + D_2 \vec{y}_2$$

$$= \frac{1}{2} D_1 \vec{x}_1 + \frac{1}{2} D_1 \vec{x}_2 + \frac{1}{2i} D_2 \vec{x}_1 - \frac{1}{2i} D_2 \vec{x}_2$$

$$= \underbrace{\left(\frac{D_1}{2} + \frac{D_2}{2i} \right)}_{C_1} \vec{x}_1 + \underbrace{\left(\frac{D_1}{2} - \frac{D_2}{2i} \right)}_{C_2} \vec{x}_2$$

! praktis, en viktig formel:

$$e^{i\theta} = \cos \theta + i \sin \theta$$

Ekstra: $e^{a+ib} = e^a e^{ib}$

Løs differensiallikningen

$$\frac{d}{dt}x_1 = x_1 - x_2$$

$$x_1(t)$$

$$\frac{d}{dt}x_2 = x_1 + x_2$$

$$x_2(t)$$

① Skriv på matrisform

$$\frac{d}{dt} \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & -1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \end{pmatrix}$$

② Finn egenverdier til matrisen.

Fant i stad $\lambda_1 = 1 + i$

$$\lambda_2 = 1 - i$$

Ser at $\lambda_2 = \overline{\lambda_1}$

③ Finn egenvektor til matrisen.

Finne egenvektor til $\lambda = 1 + i$

$$\begin{pmatrix} -i & -1 & 0 \\ 1 & -i & 0 \end{pmatrix} \xrightarrow{R_1 + iR_2} \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 1 & -i & 0 \end{pmatrix} \Rightarrow \begin{aligned} x - iy &= 0 \\ x &= iy \end{aligned}$$

Velger $y=1$ for egenvektor, Sår $\vec{v}_1 = \begin{pmatrix} i \\ 1 \end{pmatrix}$

$$\text{Da må } \vec{v}_2 = \overline{\vec{v}_1} = \begin{pmatrix} -i \\ 1 \end{pmatrix}$$

Generell løsning:

$$\begin{aligned}\vec{x} &= C_1 e^{\lambda_1 t} \vec{v}_1 + C_2 e^{\lambda_2 t} \vec{v}_2 \\ &= C_1 e^{(1+i)t} \begin{pmatrix} i \\ 1 \end{pmatrix} + C_2 e^{(1-i)t} \begin{pmatrix} -i \\ 1 \end{pmatrix} \\ &= D_1 \operatorname{Re} \left(e^{(1+i)t} \begin{pmatrix} i \\ 1 \end{pmatrix} \right) + D_2 \operatorname{Im} \left(e^{(1+i)t} \begin{pmatrix} i \\ 1 \end{pmatrix} \right)\end{aligned}$$

Se på $e^{(1+i)t} \begin{pmatrix} i \\ 1 \end{pmatrix}$.

$$e^{(1+i)t} = e^{t+it} = e^t e^{it} = e^t (\cos t + i \sin t)$$

$$e^{(1+i)t} \begin{pmatrix} i \\ 1 \end{pmatrix} = e^t (\cos t + i \sin t) \begin{pmatrix} i \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$= \begin{pmatrix} e^t \cos t \cdot i - e^t \sin t \\ e^t \cos t + i e^t \sin t \end{pmatrix}$$

$$= \begin{pmatrix} -e^t \sin t \\ e^t \cos t \end{pmatrix} + i \begin{pmatrix} e^t \cos t \\ e^t \sin t \end{pmatrix}$$

$$\vec{y}_1 = \begin{pmatrix} -e^t \sin t \\ e^t \cos t \end{pmatrix}$$

$$\vec{y}_2 = \begin{pmatrix} e^t \cos t \\ e^t \sin t \end{pmatrix}$$

$$\vec{x} = D_1 \begin{pmatrix} -e^t \sin t \\ e^t \cos t \end{pmatrix} + D_2 \begin{pmatrix} e^t \cos t \\ e^t \sin t \end{pmatrix}$$

$$x_1(0) = 2$$

$$x_2(0) = 3$$

$$\vec{x} = \begin{pmatrix} x_1(t) \\ x_2(t) \end{pmatrix} = D_1 \begin{pmatrix} -e^t \sin t \\ e^t \cos t \end{pmatrix} + D_2 \begin{pmatrix} e^t \cos t \\ e^t \sin t \end{pmatrix} =$$

$$\vec{x}(0) = \begin{pmatrix} 2 \\ 3 \end{pmatrix} = D_1 \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} + D_2 \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} D_2 \\ D_1 \end{pmatrix}$$

$$\text{So } D_1 = 3 \quad D_2 = 2.$$

$$\vec{x}(t) = C_1 e^{(1+i)t} \begin{pmatrix} i \\ 1 \end{pmatrix} + C_2 e^{(1-i)t} \begin{pmatrix} -i \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$\vec{x}(0) = \begin{pmatrix} 2 \\ 3 \end{pmatrix} = C_1 \begin{pmatrix} i \\ 1 \end{pmatrix} + C_2 \begin{pmatrix} -i \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$i(C_1 - C_2) = 2$$

$$C_1 = 3 - C_2$$

$$C_1 + C_2 = 3$$

$$\text{Pro tip: } \frac{1}{i} = -i$$

$$i(3 - 2C_2) = 2$$

$$3 - 2C_2 = -2i$$

$$C_2 = \frac{3}{2} + i$$

$$C_1 = \frac{3}{2} - i$$

$$\left(\frac{3}{2} - i\right) e^{(1+i)t} \begin{pmatrix} i \\ 1 \end{pmatrix} + \left(\frac{3}{2} + i\right) e^{(1-i)t} \begin{pmatrix} -i \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$= 3e^t \begin{pmatrix} -\sin t \\ \cos t \end{pmatrix} + 2e^t \begin{pmatrix} \cos t \\ \sin t \end{pmatrix}$$

$$x_1(t) = -C e^{t \sin t} + D e^{t \cos t}$$

Generell

$$x_2(t) = C e^{t \cos t} + D e^{t \sin t}$$

$$x_1(t) = -3 e^{t \sin t} + 2 e^{t \cos t}$$

specifik

$$x_2(t) = 3 e^{t \sin t} + 2 e^{t \cos t}$$

Polynom og matriser i polynom

Før vi starter, Sun Sact:

Hvis A har egenverdier $\lambda_1, \lambda_2, \dots, \lambda_n$

da vil $\lambda_1 \cdot \lambda_2 \cdot \dots \cdot \lambda_n = \det A$.

Eks: Hvis en 2×2 matrise har egenverdi 3 og determinant 6 må den andre egenverdien være 2.

Følger at:

Matrise ikke invertibel $\Leftrightarrow$ Determinant lik 0

$\Leftrightarrow$ En av egenverdiene er 0.

Et polynom er en formel som plusses sammen
 $1, x, x^2, x^3, \text{ etc.}$

$$x^4 - 3x^2 + 7x - 12.$$

Før kvadratisk matrise A kan vi regne ut:

$$A^4, -3A^2, 7A,$$

og vi kan plusse sammen

$$A^4 - 3A^2 + 7A - 12I$$

, svaret blir en $n \times n$ -matrise

Cayley-Hamilton-teoremet

Hvis A har karakteristisk polynom

$$\lambda^n + a_{n-1}\lambda^{n-1} + \dots + a_0,$$

så vil

$$A^n + a_{n-1}A^{n-1} + \dots + a_0I = 0$$

$$\begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 & 0 & \dots & 0 \\ & \ddots & & & & \vdots \\ & & \ddots & & & 0 \\ 0 & \dots & \dots & 0 \end{bmatrix}$$

Teorem 2:

$$\text{Hvis } A^n + a_{n-1}A^{n-1} + \dots + a_0I = 0$$

så må alle egenverdier til A tilfredsstille

$$\lambda^n + a_{n-1}\lambda^{n-1} + \dots + a_0 = 0$$

merk: Ikke krav om at A er en $n \times n$ -matrise,
eller at alle løsninger av likningen er egenverdier.

Ex:

Se på likningen

$$A^2 - 5A + 6I = 0.$$

Da må egenverdiane til A tilfredsstille

$$\lambda^2 - 5\lambda + 6 = 0 \Rightarrow \lambda = 2 \text{ eller } \lambda = 3.$$

Mulig at A er en 3×3 -matrise med egenverdier

$\lambda_1 = 2, \lambda_2 = 2$ og $\lambda_3 = 3$ eller
en 3×3 -matrise med egenverdier $\lambda_1 = 3, \lambda_2 = 3, \lambda_3 = 3$.

Ekse:

$$A = \begin{bmatrix} 3 & 0 & 0 \\ 0 & 3 & 0 \\ 0 & 0 & 3 \end{bmatrix}$$

er en 3×3 -matrise med
 $\lambda_1 = 3, \lambda_2 = 3, \lambda_3 = 3$.

$$A^2 - 5A + 6I =$$

$$\begin{bmatrix} 9 & 0 & 0 \\ 0 & 9 & 0 \\ 0 & 0 & 9 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 15 & 0 & 0 \\ 0 & 15 & 0 \\ 0 & 0 & 15 \end{bmatrix} + \begin{bmatrix} 6 & 0 & 0 \\ 0 & 6 & 0 \\ 0 & 0 & 6 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

Merk:

Hvis $A^2 - 5A + 6I = 0$
så må egenverdier til A være 2 eller 3.
Specifikt, egenverdier kan ikke være 0.
Så A må være inverterbar.

Vi kan finde en sætning som den inverse vha. polynomiet.

$$A^2 - 5A + 6I = 0$$

$$6I = 5A - A^2$$

$$I = \frac{5}{6}A - \frac{1}{6}A^2$$

$$I = \left(\frac{5}{6}I - \frac{1}{6}A \right) A$$

$$B = \frac{5}{6}I - \frac{1}{6}A$$

B

$$I = B \cdot A$$

Må ha at $B = A^{-1}$

$$\text{Derfor } A^{-1} = \frac{5}{6}I - \frac{1}{6}A$$

$$\text{Matrise } A = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -2 & -3 \end{pmatrix}$$

— Finn egenverdier ~~og~~ ~~e~~

$$|A - \lambda I| = \begin{vmatrix} -\lambda & 1 \\ -2 & -3-\lambda \end{vmatrix} = \lambda(3+\lambda) + 2 = \lambda^2 + 3\lambda + 2$$

Gir $\lambda = -1$ og $\lambda = -2$.

— Finn inversen til A .

$$\text{Vet at } A^2 + 3A + 2I = 0$$

$$2I = -A^2 - 3A$$

$$I = -\frac{1}{2}A^2 - \frac{3}{2}A$$

$$I = A\left(-\frac{1}{2}A - \frac{3}{2}I\right)$$

$$\begin{aligned} \text{Før at } A^{-1} &= \left(-\frac{1}{2}A - \frac{3}{2}I\right) = -\frac{1}{2}\begin{pmatrix} 0 & 1 \\ -2 & -3 \end{pmatrix} - \frac{3}{2}\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \\ &= \begin{pmatrix} 0 & -\frac{1}{2} \\ 1 & \frac{3}{2} \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} \frac{3}{2} & 0 \\ 0 & \frac{3}{2} \end{pmatrix} \\ &= \begin{pmatrix} -\frac{3}{2} & -\frac{1}{2} \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

Tilsvarende eksempel med ikke-invertierbar matrice

$$\begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 2 & 6 \end{pmatrix}$$

Egenverdier:

$$\begin{vmatrix} 1-\lambda & 3 \\ 2 & 6-\lambda \end{vmatrix} = (1-\lambda)(6-\lambda) - 6 = \lambda^2 - 7\lambda + 6 - 6 \\ = \lambda^2 - 7\lambda = 0 \quad \text{Giv } \lambda = 0 \quad \lambda = 7$$

Prøver & sætte inn A

$$A^2 - 7 \cdot A = 0$$

$$A(A - 7I) = 0$$

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$$

